

**SZÉKESFEHÉRVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERE**

Szám: 1151/2020 (VII.15.)

Nyílt ülés!

Előterjesztést tárgyaló testület megnevezése: **Közgyűlés**

JAVASLAT

a Gazdasági Program felülvizsgálatára

Székesfehérvár, 2020. július 8.

Előterjesztő: **Dr. Cser-Palkovics András**
polgármester

Előzetesen tárgyalja:

Stratégiai és Fejlesztési Bizottság

Tisztelt Közgyűlés!

I. Gazdasági Program

A humánjárvány okozta, a meghatározó helyi gazdasági szereplők által becsülten, több évre **negatívan ható gazdasági következmények és számos tényező bizonytalansága miatt jelen felülvizsgálat – az 1. határozat mellékletében foglaltak szerint - arra helyezi a hangsúlyt, hogy megerősítse a Gazdasági Program célrendszerét, hangsúlyait és olyan területeken fogalmazzon meg javaslatot, intézkedést, amelyek függetleníthetők a makró folyamatoktól, a Covid-19 gazdasági hatásaitól, az önkormányzati működés hatékonyságát segítik.** Ezen javaslatok a gazdasági társaságok feladatellátása és a vagyongazdálkodás területén kerültek megfogalmazásra.

Jelen helyzetben tehát nem kívánok több évre vonatkozó, új célkitűzéseket, azokhoz új konkrét vállalásokat megtenni a prognosztizált humánjárvány hatások, továbbá a sajnos még mindig nem ismert új európai uniós költségvetési ciklus keretrendszerére és önkormányzati forrás allokációja okán.

Emellett azonban javaslom, hogy a Gazdasági Program kerüljön érdemben felülvizsgálatra annyiban, amennyiben az ahhoz szükséges társadalmi, gazdasági információk, adatok és az uniós kohéziós támogatási keretek, az önkormányzatok számára elérhető források jelenlegi ismerete azt lehetővé teszi.

II. Gazdasági társaságok

A Gazdasági Program felülvizsgálatára vonatkozó határozat rögzítette, hogy a Gazdasági Program felülvizsgálatának részét képezi az **Önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok működésének, tevékenységének vizsgálata;** kimondta, hogy „Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata szükségesnek tartja, hogy az Önkormányzat gazdasági társaságai működésének vizsgálata – szakértők bevonása mellett - különösen az alábbi területekre terjedjen ki:

1., Jogi, számviteli kockázatok

Az átvilágítás arra mutatott rá, hogy a közfeladatok, illetve közszolgáltatás biztosítására vonatkozó **önkormányzati döntés – azok gazdasági társaságok bevonásával történő végrehajtása - szabályszerű, a tulajdonosi jogok gyakorlása megfelelő volt.** A gazdasági társaságok szabályozott keretek között, átlátható módon működnek, az Önkormányzat döntése gazdaságilag igazolódott.

A Fejérvíz Zrt. kivételével a gazdasági társaságok működésének gazdasági háttere stabil, rendezett, jogi kockázatot, számviteli kockázatot az átvilágítás nem azonosított. A **Fejérvíz Zrt. esetében,** ahol a veszteséges üzemi működés saját tőkére gyakorolt hatása (lásd még a gazdasági társaság könyvvizsgálója által, a Fejérvíz Zrt. 2020. májusi, éves Közgyűlése elé terjesztett jelentés) **rövidtávon a tőkeszerkezet,** a működés feltételeinek **rendkívül előnytelen alakulását** vetíti előre, érdemi „számviteli” kockázat észlelhető.

Nem számviteli kockázat, de a

- **Székesfehérvári Városfejlesztési Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: Városfejlesztés Nkft.)
- **Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: Városgondnokság Kft.)
- **Fehérvár Programszervező Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: Programszervező Kft.)
- **Önkormányzati Informatikai Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: ÖIK NKft.)
- **Székesfehérvár Turisztikai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: Turisztika Nkft.)
- **ALBA Airport Fejlesztő és Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: ALBA Airport Kft.)
- **PROSPERIS ALBA Kutatóközpont Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: Prosperis NKft.) **(továbbiakban: közfeladatot ellátó gazdasági társaságok)**

esetében fontos, a tulajdonosi joggyakorlás irányaira hatással bíró körülmény, hogy **bevételeik több, mint 90 %-a az Önkormányzattól, mint tulajdonostól származik.** Amennyiben az **Önkormányzat intézményeitől, illetve más gazdasági társaságaitól beérkező bevételeket** is figyelembe vesszük, úgy az arány a **95 %-os mértékhez közelít.** Bevételeik jelzett aránya azt a **kockázatot veti fel,** hogy amennyiben az Önkormányzat költségvetési, gazdasági mozgástere hátrányosan alakul, majd ennek következtében a közfeladatot ellátó gazdasági társaságok részére – jelen esetben a biztosítás formájától függetlenül – biztosított forrás nagyságrendje csökken (a kieső forrásokat máshonnan pótolni nem lesznek képesek), működésükben rövid időn belül **kedvezőtlen hatások jelennek meg.**

A **közfeladatot ellátó gazdasági társaságok kialakítottak egy olyan személyi, tárgyi feltételrendszert,** amely alkalmassá teszi őket arra, hogy – néhány területen még alvállalkozók bevonásával ugyan -, de lényegében saját képesség birtokában **biztosíthassák a városüzemeltetés folyamatait.** Ennek az értékteremtő folyamatnak ezzel együtt mára egy olyan hozadéka is keletkezett, hogy a közfeladatot ellátó gazdasági társaságok **állandó költségeinek** – azok, amelyek akkor is jelentkeznek, amikor a gazdasági társaság érdemi bevételszerző tevékenységet nem végez (bér, juttatások, infrastruktúra, eszközök fenntartása) - **mértéke és aránya is magas.**

2. Gazdasági társaságok támogatása

Az átvilágítás szerint a gazdasági társaságokkal kötött, a közfeladatok és vállalt feladatok megszervezésére, a közszolgáltatások biztosítására irányuló, jelenleg is hatályban lévő üzemeltetési **szerződések, megállapodások; vállalkozási és vagyonkezelési szerződések szabályosak, jogszerűek.**

A közfeladatok megszervezésére, a közfeladat, illetve közszolgáltatás gazdasági társaságok által történő biztosítására vonatkozó **önkormányzati döntés,** annak előkészítése és

végrehajtása, az Állami Számvevőszék¹ tárgyban végrehajtott ellenőrzései során tett megállapítások szerint is **szabályszerű, a tulajdonosi jogok gyakorlása megfelelő volt.** Az Állami Számvevőszék „Az Önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése” vizsgálatsorozat keretében, az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő **4 gazdasági társaság esetében vizsgálta** a közfeladat ellátására, megszervezésére vonatkozó intézkedéseket, a tulajdonosi joggyakorlás rendjét és állapította meg összefoglaló jelentéseiben azok szabályszerűségét és megfelelőségét.

Az átvilágítás ezen túlmenően azt állapítja meg, hogy a közfeladatot ellátó gazdasági társaságokkal kötött Támogatási megállapodások – miközben a kapcsolódó jogszabályi feltételek hatékony alkalmazásával maximalizálják az elérhető Általános Forgalmi Adó (továbbiakban: ÁFA) előnyöket - teljesítésének objektív és tárgyilagos megítélését támogató mutatószámok alkalmazásával, a feladatok műszaki követelményeinek részletes kidolgozásával **még gazdaságosabbá, hatékonyabbá tehetők, ezzel a közfeladatok ráfordításainak csökkentése is elérhető.**

A tárgykörhöz kötődően a

- **SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (továbbiakban: SZÉPHŐ Zrt.)
- **FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (továbbiakban: Fejérvíz Zrt.)
- **DEPÓNIA Hulladékkezelő és Településtisztasági Non-Profit Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: Depónia Nkft.)
- **CONTINUS NOVA Hulladékgazdálkodási és Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság** (továbbiakban: CONTINUS Kft.) **(továbbiakban: közszolgáltatást végző gazdasági társaságok)**

által nyújtott alapszolgáltatás (táv hőszolgáltatás; hulladékszállítás- és kezelés; vízszolgáltatás, szennyvíz kezelés) **árait, illetve a szolgáltatás ellenértékéhez jutás módját jogszabály állapítja meg²,** gazdálkodási eredményeik javítására a szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek csökkentése, illetve jövedelmező kiegészítő üzletágak, tevékenységek realizálása révén nyílik lehetőségük.

3. Párhuzamosságok

Az átvilágítás következtetése, hogy **Önkormányzat gazdasági társaságai** működésében, munkaszervezésében **azonosítható olyan terület, ahol jelenleg érzékelhető a párhuzamosság,** azonos vagy hasonló kapacitások üzemeltetése. Ez döntően – a döntés meghozatalakor helyes, de a megváltozott körülmények ismeretében mára már felülvizsgálatra szoruló – a feladatok elosztására vonatkozó **korábbi döntés eredménye.** Párhuzamosság jelentkezik az átvilágítás szerint

¹ Az Állami Számvevőszék „Az Önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése” – Fejérvíz, 2017 év, 17005 számú ÁSZ jelentés; Depónia Nkft., 2016 év, 16113 számú ÁSZ jelentés; SZÉPHŐ Zrt., 2016 év, 16249 számú ÁSZ jelentés; Városgondnokság Kft., 2016 év, 16248 számú ÁSZ jelentés;

² 58/2013. (II.27.) Korm.rendelet a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011.évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról; 50/2011. (XI.30.) NFM rendelet a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról; 51/2011. (XI.30.) NFM rendelet a távhőszolgáltatási támogatásról; 13/2016. (V. 24.) NFM rendelet a Koordináló szerv által fizetendő hulladékgazdálkodási szolgáltatási díjról;

- az Önkormányzat, illetve a gazdasági társaságok tulajdonában lévő vagyon, ingatlanok hasznosítása, üzemeltetése;
- az Ügyfélszolgálat szervezése területén;
- a városi rendezvények szervezése.

Az átvilágítás felhívta a figyelmet, hogy az Önkormányzat, illetve gazdasági társaságai tulajdonában, vagyonkezelésében lévő **vagyon-, ingatlanállomány bizonyos elemeinek üzemeltetése** (ide nem értve az Önkormányzat tulajdonában lévő lakásokat, nem lakás céljára szolgáló helyiségeket és hozzájuk tartozó közös ingatlanrészeket, amelyek üzemeltetését a hatályban lévő, 2017 évben aláírt üzemeltetési megállapodás megnyugtatóan rendezi) **széttagoltan** valósul meg. Az Önkormányzat gazdasági társaságai egymás között bérleti szerződéseket létesítenek, megosztott tulajdonviszonyok mellett közösen tartanak fenn ingatlanokat, néhány esetben hiányzik a vagyon, az ingatlan hasznosítására vonatkozó hosszú távú elképzelés. Javasolt **egy vagyon-, ingatlanhasznosítási, ingatlanüzemeltetési koncepció** kidolgozása, a koncepció elfogadását követően a hatékony, megvalósításhoz nélkülözhetetlen **szabályozási háttér kidolgozása**, amely éves szinten jelentős összegű megtakarítást is eredményezhet.

„Arculati” szempontból is és a **kapcsolódó kiadások csökkentése tekintetében** is mérlegelendő az átvilágítás tapasztalatai szerint az Ügyfélszolgálatok működése kapcsán észlelt **párhuzamosságok mélyebb vizsgálata** és akár egy egységes, közös Ügyfélszolgálat kialakítása. A **terület szervezése** – azon a kézzelfogható és a fehérvári polgárok számára is előnyös körülményen túl, hogy a szolgáltatásokkal kapcsolatos teendőiket egy helyen intézhetik, függetlenül attól, hogy számukra melyik gazdasági társaság nyújtja azt; - éves szinten szintén tízmilliós megtakarítást eredményezne.

Az átvilágítás ajánlásai szerint a **rendezvényszervezési feladatokat** olyan koncepció alapján kell ellátni, amely nemcsak a párhuzamosságok kiküszöbölésére, hanem a **költséghatékony megoldások azonosítására; a rendezvények szervezéséhez rendelkezésre álló eszközök és feltételek gazdaságos használatának igényére** is kell, hogy fókuszáljon és indokolt esetben szervezeti megoldások változásával is reagálni tud a jellegük szerint különböző rendezvények (városi-, kegyelet-, széles közönséget vonzó stb.) követelményeire. Fontos itt jelezni, hogy az átvilágítás egyidejűleg rámutatott arra a tényre is, hogy a **Fehérvár Programszervező Korlátolt Felelősségű Társaság költségvetési intézménnyé alakításával** érdemi megtakarítás érhető el.

Az átvilágítás figyelmeztet, hogy a gazdasági társaságok **önálló szervezeti működéshez nélkülözhetetlen** feladatokat végrehajtó, azonos tevékenységet végző szervezeti elemeket is fenntartanak, szolgáltatásokat vesznek igénybe (a jogi terület, IT, kontrolling, logisztika – (köz)beszerzés, humán, bérszámfejtés, pénzügy, munkavédelem, GDPR, őrzés-védelem, belső ellenőrzés területén), rögzíti, hogy **kívánatos** az ezen funkciókra fordított költségek racionalizálása, csökkentése, amelyet egy erre irányuló egyértelmű tulajdonosi állásfoglalás alapján a **gazdasági társaságok menedzsmentje saját hatáskörében valósíthatna meg.**

4. Szervezeti forma, gazdasági társaságok irányítása

Az átvilágítás megjegyezte, hogy a gazdasági társaságok jelenlegi szervezeti formáit tekintve változatos képet mutatnak, azok a „zárt körűen működő részvénytársaság” formától kezdődően egészen a közhasznú, nonprofit korlátolt felelősségű társaság szervezeti formáig

terjednek. Rögzítette, hogy a **közszolgáltatást végző gazdasági társaságok esetében az alapításkor választott szervezeti forma módosítása indokolatlan.**

Megállapította, hogy

- **érdemi gazdasági „hozadék”** nem várható a Prosperis Nkft., a Turisztika Nkft. és az ALBA Airport Kft. **szervezeti formájának** esetleges módosításától, az rövid távon inkább többletköltségekkel jár;
- hatékonyan él a **Városfejlesztési Kft.** a közhasznú és nonprofit szervezeti forma lehetőségeivel, **előnyös és fenntartani javasolt a Városgondnokság Kft.** szervezeti formája, gazdasági értelemben jelenleg nem indokolt az **ÖIK Nkft. szervezeti korrekciója sem;**
- **a Programszervező Kft.,** a gazdasági társaság költségvetési szervvé, intézménnyé történő átalakítása összességében éves szinten **kiadásai 45-50 M forint csökkenésével, 4-8 M forint egyszeri kiadással,** számszerűen megtakarítással jár, így gazdasági szempontok alapján alátámasztható; (A szervezet jellegére vonatkozó döntés persze nem függetleníthető a gazdasági társaságok tevékenységében párhuzamosságként azonosított területre, a „Rendezvényszervezési feladatokra” vonatkozó koncepcióban majd megjelenítésre kerülő elképzelésektől.)
- **évi 50 M forint összeget meghaladó adóelőny** lenne érvényesíthető a Városgondnokság Kft. tulajdonában lévő, annak „részeként” működő Fehérvár Média centrum Kft. szervezeti formájának **pontosabb megválasztásával,** költségvetési intézménnyé alakításával.

Az átvilágítás felvetése szerint a tulajdonosnak a szervezeti forma megválasztásán túl, a közfeladatot ellátó gazdasági társaságok **működésének jövőbeni irányainak megjelölésére** elvi döntést kell hoznia: a gazdasági társaságoktól „csak” a jelenleg is ellátott **feladatok végrehajtását kéri** vagy előírja azt a tulajdonosi elvárást, hogy az **értékesíthető kapacitásaikat, szolgáltatásaikat piacra vezessék.**

Fontos rögzíteni, hogy a **COVID-19 vírushatás,** illetve a pandémia közvetlen gazdasági következményei – azon túl, hogy az önkormányzat költségvetési gazdálkodására is rendkívül előnytelen hatással bírnak – ma még csak nagyságrendileg számszerűsíthető mértékben, de a gazdasági társaságok működését is hátrányosan befolyásolják. Az Önkormányzat rendelkezésére álló források csökkenése és a tény, hogy ebből következően az általa megrendelt szolgáltatások volumene is érdemben változik, **bevételeik** érzékelhető volumenű **csökkenéséhez, gazdasági mozgásterük szűküléséhez** vezet majd.

Az átvilágítás külön szempontként vizsgálta a **gazdasági társaságok tulajdonosi irányításának kérdését** és megállapítja, hogy

- a **vagyongazdálkodás általános célkitűzései** (a vagyon hatékony működtetése, értékének megőrzése, gyarapítása stb.);
- a köztulajdon **védelme;**
- a vállalatirányítás **átláthatósága;**
- a társaságok **döntést hozó szervezeteinek jogszerű működése;**
- a társasági **vagyon** védelme és **hasznosulása;**

koordinált, biztosított, ugyanakkor

- az **irányítási pozíciók** a Hivatal szervezetében **nem különülnek el** egyértelműen;
- a **tulajdonosi célkitűzések értelmezése** gyakorta nem egységes, a hosszú távú (stratégiai) célkitűzések kidolgozói **felelőssége nem pontosan azonosítható**;
- a tulajdonosi **jogi kontroll maradéktalanul** érvényesül, a szakmai korlátozottan; a tulajdonosi, illetve menedzsment funkciók markánsan nem mindig különülnek el.

A gazdasági társaságok szervezeti kereteinek változtatása helyett

- a Hivatal érintett szervezeti elemeinek bevonásával megvalósuló **tulajdonosi joggyakorlás** következetes és koordinált **erősítését**, a Hivatal állományában annak **szervezeti keretei biztosítását**;
- a gazdasági társaságok közötti, a tulajdonosi érdek elsődlegességét garantálni képes, **összehangolt együttműködés** megvalósítását ajánlja a döntéshozók figyelmébe,
- a tulajdonosi érdek, a tulajdonosi célkitűzések koordinált kidolgozására, megvalósulásának számonkérésére, a tulajdonosi joggyakorlás összehangolt erősítésére egy a Hivatal struktúrájában létrehozásra kerülő vagy meglévő szervezeti elem bázisán kialakítandó szervezet létrehozására tesz ajánlást.

Nincs tehát szükség egy holdingszervezet új és önálló gazdasági társaságként történő létrehozására. Ezeket a feladatokat a Polgármesteri Hivatalon belül, az önkormányzat szakembereire támaszkodva hatékonyan, átláthatóbb módon és jóval olcsóbban el lehet látni.

Az átvilágítás megállapításait, ajánlásait is mérlegelve úgy ítélem meg, hogy a Gazdasági Program keretei közé jól illeszkedett és összességében **eredményesnek, célravezetőnek bizonyult** az önkormányzat gazdasági társaságainak **tulajdonosi irányítása**. Kiemelten fontos tapasztalat, hogy - a tulajdonosi kontroll kereteinek egyidejű erősítésével, de – **az önkormányzat gazdasági társaságai eredményesen helytálltak a veszélyhelyzeti működés során**, egyszerre voltak képesek szolgáltatásaik folyamatos biztosítására, gazdasági stabilitásuk megőrzésére, illetve a munkahelyek megtartására irányuló igény érvényesítésére. Az önkormányzat kizárólagos, többségi vagy kisebbségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok irányításában ezért **jelentős változtatásokra nincs szükség**, ugyanakkor további **működésük szervezésére, illetve szervezeti keretei kisebb korrekciójára** – az átvilágítás ajánlásai szerint – **nyílik lehetőség**. Azt szem előtt tartva, hogy

- az átvilágítás megállapításai szerint is hatékonyan, átláthatóan, jogszerűen és gazdaságosan működő **gazdasági társaságok működését tovább javítsa**;
- **a tulajdonosi joggyakorlást** – az átvilágítás megállapításaival is megerősített saját tapasztalatok alapján –, a gazdasági társaságok működésének **szakmai kontrollját érdemben erősítse**;
- **a gazdasági társaságok koordinált működését**, a Hivatal szervezeti keretein belül kialakításra kerülő szervezeti elem létesítésével, illetve a Hivatalon belüli együttműködés erősítésével is **támogassa**;
- az észlelt, majd az átvilágítás során felfedett **párhuzamosságokat mérsékelje**, illetve azok kiváltására hatékony, megtakarításokkal járó, de a feladatellátási kötelezettségekből származó követelményeknek teljesen megfelelni képes **konceptiót, illetve megoldásokat vezessen be**;
- a rövid távon elérhető **megtakarítási, illetve adóelőnyöket**, akár kisebb szervezeti korrekciók végrehajtásával is **realizálja**;

- a társaságok **gazdasági stabilitását megőrizze**;
- a gazdasági társaságok irányításában, a COVID – 19 elleni védekezés, a veszélyhelyzet időszakában **hatékonyan bizonyuló** (Átmeneti Működési Terv) irányítási, ellenőrzési **módszereket** a normál működés során is **alkalmazza**

az alábbiakat javaslom:

- az évi 50 M Ft összeget meghaladó adóelőny érvényesítése, a lehetséges költségvetési magtakarítás rövid távú realizálása érdekében történjen meg a **Fehérvár Média centrum Kft. szervezeti formájának korrekciója**, a gazdasági társaság legkésőbb **2021. január 1-ig költségvetési intézménnyé** alakuljon át;
- a rendezvények koordinált szervezésére vonatkozóan, minden **érintett szervezet bevonásával**, a párhuzamosságokat kiküszöbölő, megtakarításokkal járó **konceptió kerüljön kidolgozásra azzal, hogy a Programszervező Kft legkésőbb 2021. január 1-ig költségvetési intézménnyé alakuljon át**;
- 2020. október 31-ig **egy a gazdasági társaságokra vonatkozó vagyoni-, ingatlanhasznosítási, ingatlanüzemeltetési konceptió** kerüljön kidolgozásra, majd a konceptió elfogadását követően a szükséges **szabályozási háttér** elfogadása történjen meg.
- az Önkormányzat Hivatal szervezetében, a Kontrolling Iroda bázisán a **tulajdonosi joggyakorlás** következetes és koordinált **erősítése**, a gazdasági társaságok közötti, a tulajdonosi érdek elsődlegességét garantálni képes, **összehangolt együttműködés** érdekében egy megújult szervezeti elem kerüljön létrehozásra. Ennek feladatai közé tartozna:
 - az egységes **tulajdonosi elvárások érvényesítése** a gazdasági társaságok felé (irányítás, ellenőrzés, felügyelet);
 - a tulajdonosi célkitűzések megvalósításának **számonkérése**;
 - a gazdasági társaságokra vonatkozó **tulajdonosi döntések előkészítése** vagy az abban történő együttműködés;
 - a gazdasági társaságok együttműködésének, közös projektjeinek, közös fejlesztéseinek **koordinálása**;
 - a gazdasági társaságok egymásnak nyújtott **szolgáltatásainak összehangolása**;
 - olyan hatékony **kontrolling – informatikai és jelentési - rendszer fejlesztése**, amely biztosítja a tulajdonos folyamatos és pontos tájékoztatását; egyidejűleg az esetleges tulajdonosi beavatkozásra vonatkozóan érdemi javaslatot fogalmaz meg;
 - **összekötő szerep** a gazdasági társaságok, illetve a Hivatal szervezeti elemei között.

III. Az önkormányzati vagyongazdálkodás területe

Magyarország Alaptörvényének 38. cikk (1) bekezdése szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele. A nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit sarkalatos törvény határozza meg.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 106.§ (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat vagyona a tulajdonából és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati feladatok és célok ellátását szolgálják. A 107. § szerint a helyi önkormányzatot - törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.

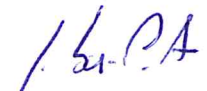
A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény szabályozza a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az önkormányzat kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit. **A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 9.§ (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a vagyongazdálkodásának az Alaptörvényben, valamint a 7.§ (2) bekezdésében meghatározott rendeltetése biztosításának céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet köteles készíteni.**

A Közgyűlés a 854/2016. (XII. 16.) számú határozatával fogadta el a vagyongazdálkodási tervét. A terv felülvizsgálata időszerű. A terv I., II., III., fejezetében rögzített feladatok, alapelvek, célkitűzések továbbra is érvényesítendőek, fenntartásuk indokolt. A IV. fejezetben meghatározott koncepciók, normák aktualizálása szükséges. A javaslat arra figyelemmel került összeállításra, miszerint a vagyongazdálkodásra vonatkozó terveket, azok megvalósítási szabályait számos, a Közgyűlés által már elfogadott rendelet, határozat tartalmazza, továbbá a jelenlegi bizonytalan gazdasági környezetben nem lehet részletesebb, megalapozott terveket felelősséggel meghatározni, a gyorsan változó környezet és lehetőségek miatt továbbra is egy rugalmas koncepciót javasolt elfogadni. E körben hangsúlyozni szükséges azt is, hogy ezen koncepció értelemszerűen konkrétan a gazdasági program, a fejlesztési tervek, az éves költségvetések részeként kerül gyakorlatilag megvalósításra.

Fent leírtaknak megfelelően javaslom, hogy a határozati javaslat melléklete szerint fogadja el a Közgyűlés Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét, a korábbi terv hatályon kívül helyezése mellett.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a kapcsolódó határozati javaslatok elfogadására.

Székesfehérvár, 2020. július 8.

Dr. Cser-Palkovics András
polgármester

1. Határozati javaslat

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a **Gazdasági Program** felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot és az alábbi határozatot hozta:

1.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a mellékletben foglaltak szerint felülvizsgálta a „Székesfehérvár Megyei Jogú Város Gazdaság Programja 2015-2020” című dokumentumot (továbbiakban: Gazdasági Program).

2.

A Közgyűlés rögzíti, hogy

- a. a **2015. évben elfogadott Gazdasági Program nagy arányban megvalósult**, Székesfehérvár gazdasága gyors ütemben és jelentős mértékben növekedett.
- b. **Gazdasági Programban megfogalmazott jövőkép, leírt célkitűzései helytállóak, a beavatkozási területek alapvetései most is érvényesek,**
- c. a **beavatkozási területeken** elvárt eredmények, a hozzájuk rendelt célkitűzések önkormányzati hatáskörbe tartozó elemei jórészt megvalósultak vagy folyamatban vannak,
- d. azon célkitűzések értelemszerűen nem kerültek megvalósításra, melyek végrehajtásához harmadik személy elengedhetetlen döntése szükséges még, továbbá melyek végrehajtásához harmadik személy aktív közreműködése szükséges, azonban ez elmaradt,
- e. az **eddig megvalósítást** a 2020. I. negyedévéig tartó dinamikus gazdasági fejlődés, az átgondolt fejlesztéspolitika és a saját forrásokat kiegészítő hazai és uniós források tették lehetővé, a munkanélküliség helyett a munkaerőhiány jellemezte a humán erőforrás területét,
- f. a Covid-19 vírus okozta bizonytalan gazdasági-pénzügyi helyzetben a bevételek, a szabályozók változásának kihatása még rövidtávon sem látható teljes bizonyossággal és az azt követő évekre sem becsülhető. Az új európai uniós költségvetési ciklus keretrendszere, forrásallokációja nem ismert. Ezen tényekre tekintettel **új célkitűzéseket és azokhoz rendelt új beavatkozási területeket, konkrét feladatokat meghatározni, azokat elfogadni felelősen nem lehet.**

3.

A 2. pontra tekintettel a Közgyűlés

- a. a **folyamatban lévő projektelemek** megvalósítását – forrás rendelkezésre állása mellett – a jelenlegi keretek között szükségesnek tartja,
- b. a Gazdasági Program **időbeni hatályát 2025. évre módosítja azzal**, hogy rögzíti ezen időpontot **megelőzően felülvizsgálni szükséges, amennyiben** a Covid-19 humánjárvány okozta társadalmi, gazdasági hatások a várost érintően is megfelelő

mélységben és adattartalommal ismertté válnak **vagy** a 2021-2027. uniós ciklus keretrendszeré, forrás lehetőségei ismertté válnak.

4.

Fent leírtakon túl, azokhoz kapcsolódva **az Önkormányzat**

- a. elsődleges célként a kötelező önkormányzati feladatok ellátását tekinti, ezen belül kiemelten a feladatellátásban részt vevő szervezetek működőképességének fenntartását,
- b. a gazdaságosabb, hatékonyabb működés érdekében a Fehérvári Programszervező Korlátolt Felelősségű Társaságot, Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaságot, Fehérvár Médiacentrum Korlátolt Felelősségű Társaságot érintő döntések meghozatalát tartja szükségesnek,
- c. szükségesnek tartja a gazdasági társaságok hatékonyabb működtetését, a tulajdonosi érdekek fokozottabb érvényre juttatását,
- d. felkéri gazdasági társaságait, hogy közfeladataik megfelelő színvonalon történő ellátása mellett, meglévő erőforrásaik kihasználásával törekedjenek piaci bevételeik növelésére.

5.

A Közgyűlés felkéri a Polgármestert, hogy a Polgármesteri Hivatal bevonásával tegye meg a szükséges intézkedéseket a fent leírtak megvalósítása érdekében.

A Közgyűlés felkéri a Polgármestert, hogy a 2. b. pontban foglaltakra figyelemmel tegyen javaslatot a Gazdasági Program felülvizsgálatára, szükség esetén módosítására, kiegészítésére.

Felelős: Dr. Cser-Palkovics András polgármester
Dr. Bóka Viktor címzetes főjegyző

Határidő: azonnal ill. folyamatos

Székesfehérvár Megyei Jogú Város
Gazdasági Programja
felülvizsgálata

1. Bevezető, kiindulási helyzet

1.1 Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (továbbiakban: Mőtv.) 116. §- a az alábbiak szerint rendelkezik:

A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A Közgyűlés 256/2019. (XI.07.) számú határozatában rögzítette „Székesfehérvár Megyei Jogú Város Gazdasági Programja 2015-2020” című dokumentum Mőtv. szerinti felülvizsgálatát, meghatározva a felülvizsgálat főbb szempontjait, beleértve a kitűzött célok áttekintését és az Önkormányzat gazdasági társaságai működésének felülvizsgálatát.

A jogszabály értelelem szerint nem vehette figyelembe a Covid-19 humánjárvány érkezését, annak társadalmi és gazdasági hatásait Magyarországon és az önkormányzati feladatellátásban.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése hatáskörében eljáró Székesfehérvár Megyei Jogú Város Polgármesterének 81/2020. (IV.22.) számú határozata (továbbiakban: határozat) rögzítette, hogy a Gazdasági Program egy olyan alapdokumentum, amelyet a Közgyűlés valamennyi tagjának részvételével kell megalkotni, felülvizsgálni. Továbbá nem ismert a veszélyhelyzet hossza és a járvány valamennyi hatása, a

jogszabályi és egyéb környezet változása, melyre tekintettel a Közgyűlés tárgyalja jelen dokumentumot.

A határozat meghozatala óta a Kormány által március 11-én kihirdetett **veszélyhelyzet megszűnt, azonban annak Székesfehérvárt érintő rövid- és középtávú társadalmi és gazdasági hatásai továbbra is csak részben ismertek, becsültek.**

Jelen időszakban célszerűen egy szűkebb körű áttekintés, felülvizsgálat lehetséges. A helyi szintű célkitűzések, feladatok, elképzelések értékelése, újra fogalmazása az eredeti szándéktól eltérően a Covid-19 humánjárvány okozta társadalmi, gazdasági hatások, a megváltozott szabályozási környezet, továbbá a humánjárvány hatásait taglaló rövid- és középtávú elemzések keretrendszerét ismerve, később történhet meg.

1.2 Integrált Településfejlesztési Stratégia és a Gazdasági Program kapcsolata

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata igazodva az Európai Unió költségvetési és egyben programozási időszakához, a kapcsolódó hazai nemzeti szintű és elkészült területi tervek rendszeréhez, azok időhorizontjához Gazdasági Programját 2015-2020 közötti időszakot felölelően, a 2014-ben elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) fejlesztési irányjaival, meghatározott céljaival és a célok eléréshez rendelt eszközökkel összehangoltan, azokra épülően dolgozta ki.

A Gazdasági Program önkormányzati feladatellátásra leképezhető elemeit, a konkrét feladatokat, projekteket, annak megvalósítását az éves költségvetések tartalmazták az előrehaladáshoz igazodóan.

A Gazdasági Program pénzügyi hátterét tehát Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának mindenkor éves költségvetése, annak feladatfinanszírozási és fejlesztési forrásai, valamint a 2014–2020 közötti időszakban rendelkezésre álló támogatási források (tisztán hazai, illetve az EU-s és ahhoz kapcsolódó hazai társfinanszírozás) adták, adják.

Tekintettel arra, hogy jelen **Gazdasági Program az Integrált Településfejlesztési Stratégiával illeszkedő, azon alapuló dokumentumként készült el, így annak helyzetfeltáró fejezeteire, adataira épített.**

Jelen áttekintés időszakában azonban nem támaszkodhat az Önkormányzat ezen ismeretekre, tényekre a humánjárvány okozta társadalmi, gazdasági átrendeződés és azok becsült kihatása okán.

A működés biztonságának prioritása, a kötelező önkormányzati feladatok ellátása mellett is azonban kiemelt cél továbbra is a lakónépesség (állandó lakóhely, tartózkodási hely) megtartása, növelése, az egyre jobb életlehetőségek biztosítása. Székesfehérvár vonzerejének növelése a megkezdett, folyamatban lévő közösségi és humán szolgáltatáskínálatot érintő minőségi fejlesztésekkel, az oktatás, a kultúra, az egészségügyi-, szociális és egyéb szolgáltatások minőségi hozzáféréseinek biztosításával, a szabadidő-eltöltés

lehetőségeinek bővítésével, a minél szélesebb körben „szolgáltató”, partner önkormányzat működési modellel tovább erősíthető.

1.3 2021-2025 forráslehetőségek

A **Gazdasági Program 2015. évi megalkotásakor** a 2015-2020 időszakot érintően a forráslehetőségeket ismerte az Önkormányzat.

2015-ben a tervezési, költségvetési stabilitást az előző ciklus gazdálkodási fegyelme, az azt megelőző években végrehajtott adósságkonszolidáció alapozta meg. A **további években** ezt a stabilitást, a lehetőségek bővülését a helyi gazdaság évről-évre kiemelkedően növekvő teljesítménye alapozta meg. **Így volt lehetséges 2020. évig - a humánjárvány betöréséig -**, hogy több milliárd forintot **saját erős** fejlesztésre, fejlesztési pályázatok önrészére, illetve önálló önkormányzati programokra fordíthassunk.

Az önkormányzat – az elmúlt hónapok világosan megmutatták, hogy helyesen – döntései során mindig figyelt arra, hogy tartalékokat képezzen.

Az önkormányzati **saját forrás mellett a legjelentősebbek az egyedi kormányzati döntéseken alapuló központi költségvetési források, melyekből** jelentős fejlesztések valósultak meg és vannak jelenleg is folyamatban. Emellett **az Európai Unió 2014-2020** költségvetési időszakában a rendelkezésre álló **források** hazai felhasználásában a megyei jogú városok számára területi szinten megkülönböztetett szerep jutott. A **dedikált uniós kereteket** a megyei jogú városok tervezési jogkörébe utalta, melynek felhasználásáról a TOP tartalmi keretei mentén dönthettek az önkormányzatok. Ezek egy része lezárult, egy része pedig folyamatban van, mint ahogy az a Közgyűlés számára jól ismert.

A 2021-2025 időszak forráslehetőségei egyelőre nem ismertek.

A humánjárvány okozta, több évre **negatívan ható gazdasági következmények, a várhatóan jelentős helyi adó és egyéb bevételek csökkenése, jelentős forrásszűkülést eredményez az önkormányzati saját források tekintetében, amely már a 2020-as költségvetést is érintette és jelen ismereteink szerint a 2021. és részben a 2022-es évet is érintheti.**

Az **Európai Unió 2021-2027** támogatási ciklusa alapját a 2021–2027-es időszakra szóló uniós költségvetés fogja megteremteni, amelynek várható elfogadása 2020. második felének elejére becsült.

A **tervezett uniós költségvetésből várhatóan kevesebb forrásra számíthatnak a tagállamok** a korábbi ciklusokhoz képest, a kohéziós politika támogatási alapjainak forrásszűkülése, továbbá a humánjárványok kezeléséhez kötődő új javaslatok, átrendeződések miatt.

Az **önkormányzatok forráskeretei** tekintetében vélhetően a 2014-2020 Terület- és Településfejlesztési Operatív Program vagy ahhoz **hasonló intézményrendszerében** tervezettek.

Tekintettel arra, hogy az uniós források felhasználása – jogszabályban meghatározottak szerint – az integrált településfejlesztési stratégia meglétéhez, illeszkedéséhez kötött, így várható, hogy annak felülvizsgálata szükséges lesz.

A **Közgyűlés 2018. évben vizsgálta felül az integrált településfejlesztési stratégiát** és a vonatkozó jogszabály szerint négy évente szükséges a felülvizsgálat, így **aktuálisan ez 2022. évben esedékes.**

Amennyiben az új uniós ciklus forráslelővételéhez előrehozottan elvárt vagy éppen elengedhetetlen lesz a felülvizsgálat, akkor azt már 2021. évben el kell végeznie a városoknak.

Az Önkormányzatnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy az átfogó céljaival, gazdasági, fejlesztési céljaival összhangban az új uniós ciklus forrásai is érdemben bevonásra kerüljenek a finanszírozásba.

Természetesen az önkormányzati forráslelővételnek a jövőben kiemelten kell foglalkozni a közvetlen európai uniós források adta lehetőségekkel is. Ezek várható növekedésével új források nyílhatnak meg a városfejlesztésben, működtetési feladatellátásban, energiahatékonyságban, környezetvédelmi feladatok ellátásában, közlekedés fejlesztésében, gazdaságfejlesztésben, startup vállalkozások támogatásában, városi innovációban, kutatás-fejlesztésben, smart city megoldásokban, de akár a testvérvárosi kapcsolatokban is. A közvetlen uniós forrásokkal kapcsolatos szakmai feladatokat a Polgármesteri Hivatal szakembereire lehet és érdemes is bízni.

A 2025-ig tartó időszakban bízunk abban, hogy lelővethetők lesznek **egyedi kormányzati támogatások**. A gazdaság újraindításával kapcsolatos, fejlesztések előmozdítására irányuló kormányzati intézkedések pozitív irányba mutatnak, a közelmúltban is születtek önkormányzati fejlesztést támogató döntések.

2 Jövőkép

A Gazdasági Programban megfogalmazott jövőkép, specifikus célok, beavatkozási területek alapvetései most is érvényesek.

Továbbra is kiemelten kell törekedni arra, hogy közép-európai szinten is számon tartott gazdasági erőcentrumként **fémjelezzék Székesfehérvárt**, törekedni kell a népességmegtartásra, térségi szerepkörre a minőségi társadalmi és jóléti szolgáltatások, közszolgáltatások, a városi környezeti és infrastrukturális elemek jó színvonalú lakossági és gazdasági szereplők felé történő biztosítására.

Székesfehérvár gazdasági és fejlesztési programjainak alapjául a „Településfejlesztési Konceptió (2030) –ban” kitűzött jövőkép szolgál. A Közgyűlés 2014. szeptemberében fogadta el.

A megfogalmazott jövőkép jelenleg is helytálló:

Székesfehérvár merítkezve gazdag, Szent István korától származtatható szellemi-kulturális örökségéből, életteli XXI. századi központ a magyarországi modernizációban, innováció alkalmazó, a fenntarthatóság szempontjait érvényesítő, polgárai életminőségének javítását prioritásként kezelő, vonzó, urbánus célpont.

3 Várostérség, funkcionális térség

A Gazdasági Program 2015. évi megalkotásakor a Közgyűlés a korábbi stratégiákat túlhaladóan elfogadta, hogy a célokat várostérségben gondolkodva kell kitűzni és a hozzárendelhető feladatokat, azok kiadásait úgy kell meghatározni, majd az elképzeléseket megvalósítani, hogy a város körül fekvő, a város társadalmi és gazdasági életéhez erősen kapcsolódó településeket, a város vonzáskörzetét is figyelembe vegye.

Ma is – a Covid-19 negatív pénzügyi, gazdasági hatásai ellenére – várostérségben kell Székesfehérvárnak gondolkodnia.

A város funkcionális kapcsolatainál ma is helytálló kiindulási alapként kezelhetők az OECD megközelítése a lakónépesség előrevetítésére, a napi ingázási hatásokra rámutató adatok.

Továbbra is kezelendő, hogy Székesfehérvárhoz szinte minden szolgáltatási, működési területen kapcsolódik a várostérség, a teljesség igénye nélkül felsorolva az oktatáson, az egészségügyi és szociális ellátáson, és egyéb a megyeszékhely rangból is adódó közigazgatási és egyéb intézményi szolgáltatásokon, a kereskedelmen, a rekreáción át a környezetvédelemig. Az OECD elérhető adatai alapján - melynek alapja a városi terület és ingázási területének meghatározása - Székesfehérvár egy több mint negyedmilliós, mintegy 267 ezer főt tömörítő városias térség központi területe.

A humánjárvány ezen várostérségi szerepköri vállalásokra vonatkozó esetleges hatásai a bevétel kiesés mértékéhez igazodóan jelentkezhetnek, értelem szerint nem az alapvető működtetési feladatokban, hanem az azon túl felmerülő igények értékelésénél, a kötelező és önként vállalt feladatok hangsúlyainak, kereteinek meghatározásánál.

4 Beavatkozási területek

A Gazdasági Programban megjelölt beavatkozási területeken az eddig leírtak alapján, azzal összhangban, jelen helyzetben nem kívánunk változtatni. Az önkormányzati hatáskörbe tartozó vagy arra hatni tudó területeken a kitűzött célok jelentős hányada megvalósult vagy a kapcsolódó intézkedés, fejlesztés folyamatban van.

A városi környezeti és infrastrukturális elemek fejlesztése révén elért cél, hogy azok magasabb minőséggel szolgálják a helyi lakosságot és a gazdasági szereplőket, a térséget.

Megvalósult vagy folyamatban van a városi infrastruktúra, a közlekedés lépcsőről-lépcsőre történő korszerűsítése, fejlesztése az elindított **útfejlesztési, parkolóépítési és kerékpárhálózat** fejlesztési programokkal, az **intelligens eszközök** bevezetésével.

A **környezeti terheltséget mérséklő**, a környezet- és klímavédelmet támogató **korszerűsítések** és fejlesztések körében kiemelendők a **viziközmű, vízkezelési, csapadécsatorna** fejlesztések, a **hulladék- és távhőgazdálkodási** fejlesztések és a **zöld növényzet** telepítési programok, nagy zöldfelületi projektek, a **szabadidő parkok** kialakítása.

A **civil és közösségi együttműködések új szintjén történő megvalósulása** a támogatott fejlesztések eléréséhez, például parkok, közösségi terek (pl. Bartók tér), természettudományos és IT terek kialakításában követhetők nyomon (pl. Alba Innovár, okostantermek),

Oktatás, felsőoktatás, kutatás-fejlesztés területén közvetlen és közvetett eszközökkel, forrás nyújtásával történt beavatkozás. Ösztöndíjprogram, nevelési feladatok támogatása, oktatás-kutatás-üzlet hármásának egymásra találását segítő pilot programok és a helyi felsőoktatás támogatása, a kutatási, innovációs tevékenységekbe történő bevonása, a gazdasági szereplők együttműködésével a duális képzési modell alapjainak kialakítása sorolható ide.

Székesfehérvár lakáspolitikájában lakáskonceptióban megfogalmazottak szerint járt el. Ennek keretében megvalósultak lakókörnyezeti fejlesztések, az állomány minőségét javító korszerűsítések, bérlőkijelölési jogok rendszerének hatékony használata, licit intézményének bevezetése. A gazdasági szereplők munkaerőigénye kielégítésének támogatása körében munkásszálló célú hasznosítási lehetőségek megteremtése. A megújított városi lakáspolitikai eszközökkel továbbra is cél, hogy a szociális problémák kezelésén túl hatékonyan reagáljunk a változó igényekre, a kialakított differenciált lakáskínálatot biztosítsuk (pl. akadálymentes, célcsoportoknak kialakított).

A **gazdaságélénkítésben** – a helyi infrastrukturális fejlesztéseken, az oktatásban vállalt szerepen túl – az Önkormányzat **támogató szerepet vállalt a mikrohitelzési kamattámogatási programmal és együttműködést** az elsősorban közepes méretű vállalkozások tőkefinanszírozásában az MFB által létrehozott **Székesfehérvári Városi Alap elindításában**.

A **térségi szerepkör megerősítésére** tervezett turisztikai, konferencia célú program- és kínálatfejlesztések, a kölcsönös együttműködések kialakításra kerültek, az e körben tervezett idegenforgalmat segítő beruházások elkészültek vagy folyamatban vannak, kiemelve a Sóstó természetvédelmi területet vagy az Árpád-ház program fejlesztéseit.

A Gazdasági Programban megjelölt beavatkozási területeken belül **megvalósított, illetve folyamatban lévő feladatok, projektek finanszírozása** kapcsán rögzítendő, hogy azokhoz a **gazdaság kiemelkedő teljesítményével**, a központi költségvetés az **egyedi támogatások és az uniós források** nyújtásával járult és járul hozzá, a **székesfehérvári lakosok** magánszemélyként történő helyi adó fizetésére nem került sor.

Jelen felülvizsgálat azzal az optimizmussal zár, hogy bízunk abban, a makrogazdasági folyamatok **humán járvány előtti időszakra jellemző visszarendeződése gyorsabb ütemben zajlik majd, mint amilyenre számos gazdasági elemző számít és a helyi erős gazdaság a bekövetkezett veszteségeket mielőbb kezelni tudja, ezzel biztosítva, hogy az eddig elért eredményekre alapozva tovább építkezzen Székesfehérvár.**

5 Összefoglaló

A Gazdasági Programban megfogalmazott jövőkép, a 2015-2020 célkitűzései helytállóak, a beavatkozási területek alapvetései most is érvényesek.

Az **eddigyi megvalósítást** a 2020. I. negyedévéig tartó dinamikus gazdasági fejlődés, az átgondolt fejlesztéspolitika és a saját forrásokat kiegészítő hazai és uniós források tették lehetővé, a munkanélküliség helyett a munkaerőhiány jellemezte a humán erőforrás területét.

A **beavatkozási területeken** elvárt eredmények, a hozzájuk rendelt projektsomagok önkormányzati hatáskörbe tartozó elemei jórészt megvalósultak vagy folyamatban vannak.

Az állami gazdaságpolitikának köszönhetően is kiemelkedő növekedési pályán haladt a város az elmúlt öt esztendőben. Jól mutatja ezt, hogy míg 2015-ben 12,9 milliárd, addig 2019-ben már 20 milliárd forint volt a helyi iparüzési adó bevétel Székesfehérváron. Ennek az alapja a fehérvári gazdaság teljesítményének drasztikus növekedése volt. Ezt a fejlődést törte meg sajnos a világjárvány, ami a legnagyobb gazdasági szereplőkkel egyeztetve azt jelenti: a várható iparüzési adó bevétel könnyen lehet, hogy 2020-ban nem fogja elérni a 14 milliárd forintot sem.

Szükséges rögzíteni, hogy az elmúlt évek gyors gazdasági növekedése a munkaerőpiacon is komoly változásokat eredményezett, még 2020. I. negyedévében is komoly munkaerőhiány mutatkozott.

A **folyamatban lévő projektelemek** megvalósítása – forrás rendelkezésre állása mellett – a jelenlegi keretek között javasolt.

A **Covid-19** vírus okozta bizonytalan gazdasági-pénzügyi helyzetben a bevételek, a szabályozók változásának kihatása még rövidtávon sem látható teljes bizonyossággal és az azt követő évekre sem becsülhető. Az új uniós ciklus keretrendszere, forrásallokációja nem ismert. Ezen tényekre tekintettel új célkitűzéseket és azokhoz rendelt új beavatkozási területeket, projektsomagokat meghatározni, azokat elfogadni felelősen nem lehet.

A Gazdasági Program **időbeni hatálya 2025-re kerüljön módosításra azzal, hogy azt megelőzően felülvizsgálni szükséges amennyiben** a Covid-19 humánjárvány okozta társadalmi, gazdasági hatások megfelelő mélységben és adattartalommal ismertté válnak **vagy** a 2021-2027. uniós ciklus keretrendszere, forrás lehetőségei ismertté válnak.

Székesfehérvár a megváltozott és bizonytalan makrogazdasági helyzetben sem adhatja fel elkötelezettségét a költségvetési stabilitás, az önkormányzati kötelező feladatok és közszolgáltatások zavartalan fenntartása, valamint a nem kötelező önkormányzati feladatok végrehajtása mellett, hiszen e területek a városunk polgárainak jólétét és nemzetközi versenyképességének alapjait adják. Az elmúlt évek robusztus gazdasági növekedésére alapozva az Önkormányzat megfelelő óvatosság és a körülmények folyamatos figyelemmel kísérése mellett kitart 2015-ben kitűzött gazdasági céljai mellett, azok megvalósítása továbbra is elsődleges prioritás számára.

2. Határozati javaslat

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a **Gazdasági Program** felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot és az alábbi határozatot hozta:

I.

1.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaságtól (továbbiakban: Eladó) 3 millió Ft vételáron megvásárolja a Fehérvár Médiacentrum Korlátolt Felelősségű Társaság üzletrészét azzal, hogy

- a. az adásvételi szerződést azt követően lehet megkötni, ha a Vörösmarty Rádió frekvencia engedélye lehetővé teszi,
- b. a vételárat az Önkormányzat egy összegben fizeti meg az Eladó részére az adásvételi szerződés megkötését követően legkésőbb 15 napon belül

2.

A Közgyűlés felhatalmazza a Polgármestert az adásvételi szerződés aláírására, és felkéri a Címzetes Főjegyzőt a szükséges dokumentumok előkészítésére. A Közgyűlés felkéri a Polgármestert, hogy a Polgármesteri Hivatal közreműködésével készítse elő a Társaság és az Önkormányzat között létrehozandó, a Társaság feladatellátására, annak pénzügyi támogatására vonatkozó megállapodás tervezetét, és terjessze azt a Közgyűlés elé.

3.

A Közgyűlés rögzíti, miszerint a Társaság üzletrésze megvásárlására vonatkozó adásvételi szerződés hatályba lépésétől a 2. pontban leírt megállapodás létrehozásáig a Társaság a jelenleg ellátott feladatait köteles ellátni a rendelkezésére álló, és szükség esetén a Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaság által biztosított pénzügyi forrás időarányos része alapján számított az Önkormányzat által, támogatás terhére biztosításra kerülő forrásból, kizárólag annak keretei között.

4.

A Közgyűlés az üzletrész vételárának, továbbá a Társaság működéséhez szükséges, a 2. pontban leírt megállapodás létrehozásáig tartó időszak támogatásának fedezetét az Önkormányzat 2020. évi költségvetésének „Költségvetési szervek működési költségeinek fedezetére, valamint az új illetve átszervezéssel érintett intézmények megalakulásával és átszervezésével kapcsolatos és az átadás-átvételhez kapcsolódó eseti költségeinek fedezetére” sora terhére biztosítja.

Felelős: Dr. Cser-Palkovics András polgármester
Dr. Bóka Viktor címzetes főjegyző
Móricz Zsuzsanna igazgató
Kovács Miklós irodavezető

Határidő: értelemszerűen

II.

1.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése szükségesnek tartja azt, hogy az üzletrész tulajdonjogának megszerzése után a Fehérvár Médiacentrum Korlátolt Felelősségű Társaság által ellátott feladatok köre felülvizsgálatra kerüljön. A Közgyűlés 2020. év végéig szükségesnek tartja a Társaság átalakítását, a Társaság által ellátott feladatok intézményi formában történő ellátását.

2.

A Közgyűlés felkéri a Címzetes Főjegyzőt, hogy a Polgármesteri Hivatal szakterületei bevonásával az 1. pontban leírtak végrehajtásához szükséges döntéseket készítse elő, és terjessze a tervezeteket a Közgyűlés elé.

Felelős: Dr. Bóka Viktor címzetes főjegyző
Dr. Kovács Adrien aljegyző
Móricz Zsuzsanna igazgató
Pápai Erzsébet főosztályvezető

Határidő: 2020. december 31.

3. Határozati javaslat

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a **Gazdasági Program** felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot és az alábbi határozatot hozta:

1.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a pénzügyi lehetőségek szűkülése, a hatékonyabb irányítási rendszer kialakítása, a feladatok egyértelmű elhatárolása érdekében szükségesnek tartja a gazdasági társaságai, intézményei által végzett, rendezvényekkel kapcsolatos feladatellátás rendszerének legkésőbb 2020. december 31. napjáig történő átalakítását az alábbi főbb elvek szerint:

- a. a nemzeti ünnepekhez, megemlékezésekhez, évfordulókhöz, különböző protokolláris eseményekhez kötődő, továbbá egyedileg meghatározott rendezvényeket a Polgármesteri Hivatal szervezi,
- b. kerüljön megszüntetésre a Fehérvári Programszervező Korlátolt Felelősségű Társaság oly módon, hogy az olyan rendezvényekkel kapcsolatos feladatok, melyek nem bevételorientáltak, a jövőben intézményi formában kerüljenek ellátásra, megvizsgálva A Szabad Művelődés Háza, mint intézménnyel történő összevonás lehetőségét,
- c. azon rendezvényekkel kapcsolatos feladatokat, melyek bevételorientáltak, a jövőben Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaság végezze el,
- d. valamennyi fent leírt szervezet rendezvényéhez a szükséges technikai feltételeket Székesfehérvár Városgondnoksága Korlátolt Felelősségű Társaság biztosítja azzal, hogy törekedni szükséges az alvállalkozói szolgáltatások csökkentésére, továbbá a felesleges kapacitás piaci alapú hasznosítására.

2.

A Közgyűlés felkéri a Címzetes Főjegyzőt, hogy a Polgármesteri Hivatal szakterületei bevonásával az 1. pontban leírtak végrehajtásához szükséges döntéseket készítse elő, és terjessze a tervezeteket a Közgyűlés elé.

Felelős: Dr. Bóka Viktor címzetes főjegyző
Dr. Kovács Adrien aljegyző
Móricz Zsuzsanna igazgató
Pápai Erzsébet főosztályvezető

Határidő: 2020. december 31.

4. Határozati javaslat

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a **Gazdasági Program** felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot és az alábbi határozatot hozta:

1.

A Közgyűlés **Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét a melléklet szerint elfogadja.**

2.

A Közgyűlés hatályon kívül helyezi a 854/2016. (XII. 16.) számú határozatát, az azzal elfogadott közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét.

3.

A Közgyűlés felkéri vagyongazdálkodással kapcsolatos hatásköröket, feladatköröket gyakorló szerveket, hogy a vagyongazdálkodási tervben meghatározott szempontokat és célokat döntéseik, tevékenységük, eljárásuk során érvényesítsék.

Felelős: Dr. Cser-Palkovics András polgármester
Dr. Bóka Viktor címzetes főjegyző

Határidő: folyamatos

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 9.§ (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a vagyongazdálkodásának az Alaptörvényben, valamint a 7.§ (2) bekezdésében meghatározott rendeltetése biztosításának céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet köteles készíteni.

I. fejezet

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) – figyelemmel a – rögzíti, miszerint az önkormányzati vagyongazdálkodás célja és feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az Önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az Önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

II. fejezet

Az Önkormányzat és szervei az I. fejezetben meghatározott célok, feladatok megvalósítása során a vonatkozó jogszabályi előírásokon túl az alábbi alapelvekre figyelemmel járnak el:

1. **transzparencia** elve: átláthatóság, nyilvánosság biztosítása,
2. **gazdaságosság** elve: annak követelménye, hogy az erőforrások felhasználásához kapcsolódó kiadás vagy ráfordítás az elérhető legkisebb legyen, a jogszabályban meghatározott vagy általánosan elvárható minőség mellett;
3. **hatékonyság** elve: annak követelménye, hogy a feladat ellátásból származó bevétel a lehető legnagyobb mértékben haladja meg a felhasznált erőforrásokhoz kapcsolódó kiadásokat vagy ráfordításokat
4. **eredményesség** elve: annak követelménye, hogy a kitűzött célok - az elfogadott módosításokat, változó körülményeket figyelembe véve - megvalósuljanak, a tevékenység tervezett és tényleges hatása közötti különbség a lehető legkisebb mértékű legyen, vagy a tényleges hatás legyen kedvezőbb a tervezettnél.

III. fejezet

Az Önkormányzat vagyongazdálkodási célkitűzései:

1. Székesfehérvár folyamatos fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtése.
2. Legfőbb cél az életminőség javítása, élhető város kialakítása, fenntartása.
3. Az 1. pontban leírt legfőbb cél megvalósítása érdekében szükséges a megfelelő intézményrendszer működtetése, utak, közművek kiépítése, közterületek, zöldfelületek kialakítása, és mindezek fenntartása.
4. Törekedni kell az Önkormányzat tulajdonában lévő vagyon folyamatos karbantartásának biztosítására, a vagyon értékének megőrzésére, növelésére.
5. Törekedni kell az energiatakarékosságot célzó beruházásokra.
6. A közfeladatok ellátásához nem szükséges vagyontárgyakat piaci alapon kell hasznosítani vagy értékesíteni.

7. Az Önkormányzat gazdasági erejének növelése, a tervszerű városfejlesztés érdekében törekedni kell a városfejlesztéshez, az önkormányzati beruházásokhoz szükséges ingatlanvagyon megszerzésére csere, vétel, kisajátítás útján.
8. Törekedni kell a kormányzati és uniós pályázati lehetőségek kihasználásával a beruházásokhoz szükséges forrás biztosítására.

IV. fejezet

A. Az Önkormányzat és szervei vagyongazdálkodási tevékenysége főbb irányait különösen az alábbi koncepciók határozzák meg:

1. Székesfehérvár Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója (2014-2030) és a mindenkor Integrált Településfejlesztési Stratégiája
2. Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának mindenkor Lakás- és helyiséggazdálkodási koncepció.
3. Székesfehérvár Megyei Jogú Város mindenkor Gazdasági Programja

B. Az Önkormányzat és szervei vagyongazdálkodási tevékenysége részletszabályait különösen az alábbi helyi normák határozzák meg:

1. Székesfehérvár Megyei Jogú Város vagyonáról és a vagyona feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 32/2013.(VI.28.) önkormányzati rendelet,
2. Az önkormányzat tulajdonában levő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 48/2010.(XII.14.) önkormányzati rendelet,
3. a közterületek használatáról szóló 7/2011. (III.31.) önkormányzati rendelet,
4. Székesfehérvár Megyei Jogú Város parkolási rendjéről szóló 52/2015.(XI.30.) önkormányzati rendelet,
5. a vásárokról és piacokról szóló 25/2015.(VI. 12.) önkormányzati rendelet,
6. az önkormányzat éves költségvetéséről szóló önkormányzati rendeletek,
7. Székesfehérvár Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 17/2019. (VII.12.) önkormányzati rendelet,
8. Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013.(II.25.) önkormányzati rendelet.

C. Az Önkormányzat és szervei vagyongazdálkodási tevékenysége további részletszabályait meghatározzák még Székesfehérvár településszerkezeti tervéről szóló határozatok, továbbá befolyásolják a következő programok, stratégiák, koncepciók: kulturális, közlekedésfejlesztési, ifjúsági, energia stratégia, sport-, civil és egészségügyi koncepció, környezetvédelmi program, esélyegyenlőségi terv.

Székesfehérvár, 2020. július 15.

Dr. Cser-Palkovics András
polgármester

Jelen vagyongazdálkodási tervet Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a2020. (VII. 15.) számú határozatával fogadta el.

Dr. Bóka Viktor
címzetes főjegyző

5. Határozati javaslat

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a **Gazdasági Program** felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot és az alábbi határozatot hozta:

1.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése célul tűzi ki a gazdasági társaságok feletti tulajdonosi jogok fokozottabb érvényesítését. Ennek érdekében a Közgyűlés szükségesnek tartja a Polgármesteri Hivatal szervezetében, – kizárva a külső, önálló jogi személy keretében működő holdingszervezet létrehozását – meglévő szervezeti egység bázisán a **tulajdonosi joggyakorlás** következetes és koordinált **erősítése**, a gazdasági társaságok közötti, a tulajdonosi érdekek elsődlegességét garantálni képes, **összehangolt együttműködés** érdekében egy megújult – alábbi feladatokat ellátó - szervezeti egység létrehozását:

- az egységes **tulajdonosi elvárások érvényesítése** a gazdasági társaságok felé (irányítás, ellenőrzés, felügyelet);
- a tulajdonosi célkitűzések megvalósításának **számonkérése**;
- a gazdasági társaságokra vonatkozó **tulajdonosi döntések előkészítése** vagy az abban történő együttműködés;
- a gazdasági társaságok együttműködésének, közös projektjeinek, közös fejlesztéseinek **koordinálása**;
- a gazdasági társaságok egymásnak nyújtott **szolgáltatásainak összehangolása**;
- olyan hatékony **kontrolling – informatikai és jelentési - rendszer fejlesztése**, amely biztosítja a tulajdonos folyamatos és pontos tájékoztatását; egyidejűleg az esetleges tulajdonosi beavatkozásra vonatkozóan érdemi javaslatot fogalmaz meg;
- **összekötő szerep betöltése** a gazdasági társaságok, illetve a Hivatal szervezeti egységei között.

2.

A Közgyűlés felkéri a Polgármestert, hogy az 1. pontban leírtakra figyelemmel tegyen javaslatot Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II. 25.) önkormányzati rendelet módosítására.

Felelős: Dr. Cser-Palkovics András polgármester
Dr. Bóka Viktor címzetes főjegyző

Határidő: 2020. szeptember 30.